

MOSTY

Wydaje **Haszomer Hacaq** w Polsce Wychodzą trzy razy w tygodniu

we wtorki, czwartki i soboty

Rok III

Łódź, wtorek 6 lipca 1948 r.

Nr 79 (201)

NA FALI DNIA

Na manowcach neutralności

W toku generalnej debaty na sesji Światowego Kongresu Żyd. w Montreux ujawniły się poważne różnice zdań w kwestii stosunku Kongresu do panujących obecnie w świecie kierunków politycznych.

Przewodniczący egzekutywy dr. N. Goldman znów wysunął starą tezę neutralności.

Teza ta w założeniu swym jest fałszywa. Jakże bowiem można pozostawać neutralnym wobec politycznych i społecznych zjawisk, które decydują o naszej egzystencji? Jak można zalecać receptę neutralności wobec żywożyjących kwestii?

Wiadomo powszechnie, że antysemityzm i wojna stanowią niebezpieczeństwo grożące narodowi żydowskiemu. Oba zjawiska są ściśle związane z reżimem reakcji i fałszywemu. Najlepszym klimatem dla antysemityzmu jest reakcja i monopolistyczny kapitalizm. Te same siły wsteczności dążą do wywołania nowej wojny światowej, która może ponownie spowodować zagładę pozostałych resztek narodu żydowskiego.

Ogniskiem tych awanturniczych dążeń są siły imperializmu anglosaskiego oraz ich mocodawców. Z drugiej zaś strony wciąż krzepną siły postępu, dążące do zabezpieczenia pokoju światowego. Siły te skoncentrowane w państwach demokracji ludowej i Związku Radzieckiego, ugruntowując u siebie reżim demokratyczny zwalczają jak najostrzej wszelkie objawy antysemityzmu.

Czy zatem naród żydowski może pozostać neutralnym wobec tych czynników, które usiłują wzniecić nową pożogę wojenną?

Jak można żądać od narodu żydowskiego neutralności wobec tych, którzy czynią wszelkie wysiłki, by w szybkim tempie odrestaurować militarystyczne Niemcy — największego wroga narodu żydowskiego?

Również w stosunku do młodego państwa Izrael obserwujemy te same tendencje:

a) z jednej strony obóz imperialistyczny, który pragnie jak najbardziej uszczuplić terytorium Izraela oraz całkowicie uzależnić od siebie to państwo;

b) z drugiej strony konsekwentna obrona naszych praw narodowych bez wszelkich ukrytych ekspansyjnych dążeń.

Nie należy wnioskować z tego, iż naród żydowski powinien zająć wrogie stanowisko wobec narodów, które w chwili obecnej znajdują się pod reakcyjnym i imperialistycznym reżimem. Nasz negatywny stosunek odnosi się jedynie do systemu rządzenia w stosunku do którego nie można pozostać neutralnym.

Masy żydowskie w t. zw. krajach zachodnich powinny stanąć po stronie sił postępowych, wzmożnić wiarę w pokój oraz wspólnie z elementami postępowymi tych krajów dążyć do utrwalenia nowego ustroju, który by zagwarantował pokój światowy, a zarazem zwalczyłby wszelkie objawy antysemityzmu.

Skupiska żydowskie w krajach anglosaskich stanowiące obecnie większość narodu żydowskiego winny sobie zdać sprawę z niebezpieczeństw, które tkwią w reakcyjnych systemach rządzenia. Tragiczny przykład okresu bestialstwa hitlerowskiego

Groźba dla suwerenności Izraela

Hr. Bernadotte usiłuje narzucić jarzmo anglosaskie narodom Palestyny

NOWY JORK. W Lake Success podano oficjalnie do wiadomości, że rozjemca ONZ w Palestynie Bernadotte przedłożył w dniu 28 czerwca delegatom żydowskiemu i arabskiemu nowe propozycje, które zmierzają do przekształcenia miesięcznego rozejmu, kończącego się 9 lipca w trwały pokój. Bernadotte proponuje utworzenie federalnej unii państwa żydowskiego i arabskiego z tym, że unia ma się rozciągać na tereny Palestyny i Transjordanii.

W myśl nowego planu pustynia Negew ma być włączona do państwa arabskiego, podobnie jak i Jerozolima, podczas gdy zachodnia Galilea ma przyspać Żydom. Haifę przewiduje się jako wolny port, zaś Lyddę jako wolne lotnisko.

Bernadotte proponuje, ażeby granice obu państw omówiono najspierzej przy jego współudziale, następnie zaś ustalono definitywnie przez komisję graniczną. Unia będzie stała na straży wspólnych interesów gospodarzy oraz ma utrzymywać wspólne instytucje m. in. urzędy celne i akcyzowe, a wreszcie będzie uzgadniała politykę zagraniczną i wspólne środki obrony. Te wszystkie funkcje mają być sprawowane za pośrednictwem centralnej rady unii.

W sprawie imigracji Bernadotte proponuje,

ażebym — w obrębie granic każdego z państw — należała ona tylko do kompetencji danego państwa. Jednakże po dwóch latach od chwili utworzenia unii każdy z jej członków będzie upoważniony do zażądania od centralnej rady unii uczynienia przeglądu polityki imigracyjnej drugiego członka. Jeśli rada nie uczyni tego będzie można przekazać sprawę Radzie Gospodarczo-Społecznej ONZ, celem powzięcia wiążącej decyzji.

Ponadto propozycja Bernadotte'a wzywa do pełnej obrony praw religijnych i mniejszościowych przez członków z gwarancją ONZ zabezpieczenia świętych miejsc i siedzib religijnych oraz udzielenia mieszkańcom Palestyny, którzy na skutek konfliktu opuścili swe stałe miejsca zamieszkania, prawa powrotu bez żadnych ograniczeń z równoczesnym pełnym odzyskaniem własności.

Hr. Bernadotte skierował propozycje na ręce Trygve Lie z prośbą o przekazanie ich Radzie Bezpieczeństwa. W odrębnym liście do generalnego sekretarza ONZ, Bernadotte pisze m. in.: „pomimo obecnego konfliktu istnieje w Palestynie wspólna możliwa do przyjęcia platforma do dyskusji. Jest nią uznanie przez obie strony konieczności stworzenia pokojowych stosunków pomiędzy Arabami i Żydami w Palestynie oraz zasady zjednoczenia

gospodarczego. Dzięki tej wspólnej platformie opracowane propozycje jako podstawę do dyskusji”.

Bernadotte zapowiada, że w razie odrzucenia jego projektu „złoży szybko sprawozdanie” Radzie Bezpieczeństwa, dając tym samym do zrozumienia, że zaniecha dalszego prowadzenia mediacji w obecnym sporze.

RZĄD IZRAELA

ODRZUCIŁ PROPOZYCJE HR. BERNADOTTE

Tel-Aw'w, 3 lipca (Kol Israel)

Dzisiaj rząd Izraela odbył naradę w sprawie propozycji hr. Bernadotte'a. Propozycje te stały się również tematem obrad wewnętrznych instancji kierowniczych szeregu partii politycznych.

LONDYNN. — Jak donosi agencja Reutersa rząd państwa Izrael postanowił odrzucić propozycje mediatora ONZ Bernadotte'a w sprawie pokojowego uregulowania konfliktu palestyńskiego.

Powody odrzucenia propozycji są następujące: 1) pozbawienie państwa Izrael obszaru Negew doprowadziłoby do znacznego zmniejszenia imigracji żydowskiej do Palestyny; 2) według projektu Bernadotte'a państwo Izrael byłoby odcięte od Morza Martwego, na wybrzeżu, którego znajdują się zakłady produkcji potasu, poważne źródło dochodu państwa Izrael; 3) rząd państwa Izrael pragnie, by obszar Jerozolimy znalazł się pod kontrolą Narodów Zjednoczonych.

ABDULLA ZAPOWIADA WZNOWIENIE DZIAŁAŃ WOJENNYCH W PALESTYNIE

LONDYNN. Jak donosi z Ammanu agencja Reutersa, król Transjordanii Abdulla oświadczył, że propozycje mediatora ONZ Bernadotte'a w sprawie pokojowego uregulowania konfliktu palestyńskiego — zostały odrzucone przez państwa arabskie.

Abdulla zapowiedział, że Arabowie mają zamiar wznowić działania wojenne w Palestynie i „rozstrzygnąć konflikt z pomocą broni”.

Hr. Bernadotte wyraził nadzieję, że uda mu się przedłużyć okres rozejmu w Palestynie, który upływa 9 h. m. Analogiczne oświadczenie złożył również sekretarz generalny ONZ Trygve Lie.

W kołach ONZ panuje wręcz przekonanie, że rozejm zostanie przedłużony. Wskazywałoby na to z jednej strony wyasygnowanie w budżecie ONZ funduszy na pokrycie wydatków, związanych z rozejmem, na okres 4 miesięcy, a z drugiej zapowiedź zwiększenia liczby obserwatorów wojskowych w Palestynie. Do obecnej liczby tych obserwatorów — 93 — dojdzie w najbliższych dniach 10 obserwatorów belgijskich. Ponadto przewiduje się dalsze ich zwiększenie w miarę potrzeby przez USA, Francję i Belgię.

OŚWIADCZENIE HR. BERNADOTTE W JEROZOLIMIE

LONDYNN. Rozjemca ONZ w Palestynie — hr. Bernadotte przyjął dziennikarzy na konferencji prasowej w Jerozolimie. Bernadotte oświadczył, że nie zaprasza Arabów i Żydów na wyspę Rodos do rozmów przy okrągłym stole, lecz na odrębne konferencje.

Bernadotte oświadczył dziennikarzom, że termin jego działalności na stanowisku rozjemcy nie przekroczy 6-miesiący, licząc od 21 maja.

W czasie swego pobytu w Jerozolimie Bernadotte nakazał demilitaryzację uniwersytetu hebrajskiego oraz 2-ch szpitali, które znajdują się pod bezpośrednią ochroną ONZ. Wydał on również zarządzenie w sprawie dostawy wody dla ludności żydowskiej tego miasta.

„Jedność arabska”

pod patronatem anglo-amerykańskim

KAIR (Telepress). Dnia 1 lipca król Transjordanii, Abdulla i król Arabii Saudyjskiej Ibn Saud po odbyciu narady w Riad, wydał wspólny komunikat, w którym stwierdzili, że osiągnięto całkowite uzgodnienie „poglądów na sprawy prywatne i publiczne”, oraz wzajemne zrozumienie swych patriotycznych i narodowych celów.

To spotkanie króla brytyjskiego marionetkowego państwa Transjordanii, oraz monarchy, będącego na utrzymaniu trustu amerykańskiego Standard Oil i Departamentu Stanu, świadczy o tym, że wspólna anglo-amerykańska polityka na Środkowym Wschodzie, zbliża się do tej fazy, w której może się uwidocznić zerwanie rozejmu palestyńskiego.

Odbywająca się pod patronatem anglo-amerykańskim manifestacja „arabskiej jedności” w Riad zbliżyła się z ostentacyjnym dopełnieniem przygotowaniom armii arabskich dla podjęcia ataku ku natychmiast po wygaśnięciu terminu zawieszenia broni. Stanowi ona ponadto część składową planu, zmierzającego do „dobrowolnej” likwidacji państwa Izrael i do zaakceptowania dyktowanego przez imperialistów „rozwiązania” kwestii palestyńskiej.

Przed wprowadzeniem w życie tego „rozwiązania” koniecznym było jednak, aby nastąpiło spotkanie głównych satelitów USA i W. Brytanii w świecie arabskim, celem skoordynowania ich działalności.

O wolną imigrację

internowanych na Cyprze

TEL AWIW. Władze żydowskie zażądały od rozjemcy ONZ podjęcia kroków w celu uchylecia decyzji brytyjskiej, na mocy której wstrzymano został wyjazd do Palestyny Żydów w wieku poborowym, internowanych w obozach na Cyprze. Władze żydowskie utrzymują, że interpretacja odnośnego punktu rozejmu przez Anglików jest niesłuszna.

NOWY JORK. Przedstawiciel państwa Izrael w ONZ wystosował list do sekretarza generalnego ONZ Trygve Lie, w którym wyra-

za głębokie zaniepokojenie swego rządu z powodu ograniczenia imigracji mężczyzn w wieku poborowym do Palestyny, wprowadzonego w Szwajcarii, Kanadzie i Panamie. W liście podkreślono, że rezolucja Rady Bezpieczeństwa przewiduje takie ograniczenie jedynie dla personelu wojskowego, natomiast nie obejmuje wszystkich osób w wieku poborowym. Tę różnicę w interpretacji rezolucji Rady Bezpieczeństwa — stwierdził przedstawiciel rządu żydowskiego — może utrudnić utrzymanie rozejmu w Palestynie.

skiego powinien stanowić memento dla żydostwa światowego i przestrzegać, że fałszywizm i reakcje są źródłem katastrofy i zażądania narodów.

Wierzmy, iż przedstawiciele żydostwa światowego zebrani w Montreux staną na

wysokości zadania oraz w momencie przełomowym dla ludzkości i naszego bytu narodowego włączą się w walkę obozu pokoju i demokracji o trwały pokój i bezpieczeństwo świata.

B. C.

Obrady Świat. Kongresu Żydowskiego

Z przemówienia dra N. Goldmana

Występując na drugim plenarnym posiedzeniu Światowego Kongresu Żydowskiego dr Nachum Goldman omówił sytuację żydostwa światowego na przestrzeni ostatnich 12 lat i wykazał, że uległa ona gruntownej zmianie z powodu zagłady jednej trzeciej narodu żydowskiego w Europie i proklamacji państwa Izrael w Palestynie.

Powstałe w dramatycznych okolicznościach państwo Izrael zrealizowało nadzieje wszystkich pokoleń narodu żydowskiego. Nie znaczy to jednak, że historyczny fakt ten położył kres diasporze i wszystkim związanym z nią problemom. Prawdą jest, że olbrzymia większość żydostwa będzie jeszcze w ciągu długiego czasu rozproszona po różnych krajach galutu. Wszyscy ci Żydzi nie będą prawnie związani z państwem Izrael i pozostaną lojalnymi obywatelami krajów swego zamieszkania. Nie będą oni podwójnymi obywatelami, podobnie jak nie są nimi liczne rzesze Irlandczyków, Polaków lub Włochów, zamieszkujących Stany Zjednoczone.

W tym samym jednak czasie Żydzi na całym świecie, we wszystkich krajach swego rozproszenia, będą zespoleni więzią uczuciową z państwem Izrael. W państwie tym Żydzi z całego świata znajdują na wypadek prześladowań ostoję i pewne domostwo. Izrael zapewni żydostwu należne mu miejsce w rodzinie narodów i skończy raz na zawsze z anonimowością istnienia narodu żydowskiego.

Co się dotyczy przyszłego stosunku państwa Izrael do Światowego Kongresu Żydowskiego, dr Goldman wyraża nadzieję, że Izrael udzieli Kongresowi pokaźnej pomocy, jeśli chodzi o obronę pozycji żydowskich. Jego autorytet i przynależność do Organizacji Narodów Zjednoczonych udzieli nam ważkiego poparcia w związku z rewindykacją skupisk żydowskich w krajach diaspory. Przyszłość narodu żydowskiego w galucie i przyszłość państwa Izrael wymagają ścisłego stosunku, wzajemnego zaufania, pomocy i współpracy. Lecz w ciągu długich lat Kongres i Izrael będą stanowiły dwie różne całości: państwo — reprezentujące swych obywateli i przemawiające w ich imieniu, Światowy Kongres Żydowski — reprezentujący naród żydowski w diasporze i przemawiający w miarę swych uprawnień, w jego imieniu.

Światowy Kongres Żydowski nie ma zamiaru stworzyć żydowsko-politycznej organizacji w galucie, lecz Żydzi mają prawo i obowiązek organizować się i ujawniać swą aktywność w wolnej i publicznej formie. Obecna sytuacja żydostwa potwierdziła w całej rozciągłości analizę założycieli nowoczesnego syjonizmu, która opierała się na przesłance, iż położenie żydostwa musi pozostać anormalnym tak długo, dopóki zostanie stworzona Siedziba Narodowa dla narodu żydowskiego.

Zagłada sześciu milionów Żydów nie tylko zmniejszyła substancję narodu żydowskiego — w rozmiarach nieznanymi dotychczas w dziejach ludzkości — lecz zniszczyła zarazem najważniejsze skupiska żydowskie w Europie. Ogólnie biorąc, utrzymanie naszej zbiorowej spójności jest obecnie bez porównania cięższym zadaniem, aniżeli w czasach poprzedzających erę Hitlera.

Dalszym niebezpieczeństwem dla żydostwa światowego jest zmienny dla obecnej sytuacji międzynarodowej konflikt ideologiczny i polityczny, który niewątpliwie odbije się ujemnie na mniejszościach narodowych, a szczególnie na Żydach. W związku z tym na-

bieira specjalnego znaczenia wzrost antysemityzmu w różnych krajach. Dopiero przed niedawnym czasem zarazała dotarła do Wielkiej Brytanii, a silna fala antysemityzmu w Stanach Zjednoczonych sprawiła wrażenie, że instytucje demokratyczne, które same przez się winny były stanowić rękojmię pełnego równouprawnienia, straciły swój właściwy charakter. Udział Żydów w ruchach rewolucyjnych jest rezultatem ogólnej sytuacji na świecie. „Nie wstydzimy się tego — podkreśla dr Goldman — jako naród zawsze byliśmy dumni z naszego wkładu w życie i umysłowość cywilizowanego świata. Naród żydowski nie ma zamiaru cofnąć się do getta, które sam sobie narzucił. Nie pragnie on rzec się swojej zdolności i woli odegrania poważnej roli w ruchach, zmagających się o budowę lepszego świata...“

Lecz Światowy Kongres Żydowski, reprezentujący nasz naród, nie może brać udziału w tym konflikcie światowym. Żydzi życzą sobie z głębi duszy uniknięcia konfliktu światowego i za-

den inny naród nie jest w tym stopniu zainteresowany w kwestii nietykalności granic i bezpieczeństwa, przewidzianych w Kartie Narodów Zjednoczonych. Nie można jednak przemilczeć faktu, że w obecnej sytuacji istnieją możliwości rozłamu w szeregach narodu żydowskiego. Taki rozłam w świecie żydowskim oznaczałby koniec współpracy i solidarności żydowskiej. Przy obecnym stanie rzeczy, otwierają się dla drugiej sesji Światowego Kongresu Żydowskiego pocieszające perspektywy. Największe znaczenie posiada fakt, że uczestnicy obecnego zebrania reprezentują dwie połowy świata: po raz pierwszy od 1939 r. zgromadzili się tu w Montreux Żydzi ze wszystkich krajów Wschodniej Europy, oraz Żydzi z krajów anglosaskich i innych części świata. Choć mocno ubolewamy nad nieobecnością żydostwa radzieckiego, to jednak Kongres nie traci nadziei, że ujrzy wkrótce jego reprezentantów w ramach żydostwa światowego.

Jeżeli chodzi o przyszłą działalność

Światowego Kongresu Żydowskiego, to musi ona skoncentrować się na 2-ech głównych problemach: zapewnienia pozycji żydowskiej i rekonstrukcji życia żydowskiego w krajach Europy, Południowej i Północnej Ameryki, oraz Bliskiego Wschodu. Musi to być przemyślana, skoordynowana i zorganizowana aktywność polityczna. Żadne państwo nie weźmie nam tego za złe i żaden uczciwie myślący rząd nie interpretował tego w przeszłości na naszą niekorzyść.

Następne ważne zadanie Światowego Kongresu Żydowskiego polega na pracy kulturalnej i uświadomieniu naszej młodzieży o naszej przeszłości i duchowych osiągnięciach. W końcu wszystkim zależy od nas samych, zarówno w państwie Izrael, jak i w krajach diaspory. Stańmy się — pomimo wszystkich kataklizmów, które osłabiły nas i zdzięsiły nasze szeregi — narodem uznanym na całym świecie, narodem, który w dużej mierze przyczynił się do postępu ludzkości.

Referat dra A. Kubowickiego

Na posiedzeniu 28 czerwca przed południem generalny sekretarz Światowego Kongresu Żydowskiego dr Arie Kubowicki wygłosił obszernie sprawozdanie o działalności Egzekutywy. Mówca zauważył na wstępie, że — pomijając czysto religijne sprawy — nie było ani jednego zagadnienia natury ogólno-żydowskiej, którego by Kongres Światowy nie objął swym zasięgiem. Wskazał on na trudności w pracy, będące rezultatem bądź to dobrowolnego charakteru Kongresu Światowego, bądź też przełomu w stosunkach międzynarodowych w okresie, będącym przedmiotem jego sprawozdania.

Żadna inna organizacja żydowska nie brała wydatniejszego udziału w akcji ratunkowej podczas wojny, aniżeli Światowy Kongres Żydowski. Kongres stał na czele tych, którzy walczyli o zła manie konspiracji milczenia, jakie ogarnęło świat nieżydowski w latach hitlerowskiego ludożerstwa. Milczenie to zostało przełamane, Kongres Światowy zebrał autentyczne dokumenty o zagładzie Żydów europejskich i ujawnił je światu. Kongres uzyskał stopniowo poparcie rządów, sfer wojskowych i Międzynarodowego Czerwonego Krzyża dla akcji ratunkowej. Współdziałał on w utworzeniu międzynarodowej organizacji dla spraw uchodźców i opracował konkretne plany dla akcji ocalenia.

Interwencja Kongresu Światowego udaremniła deportację Żydów bułgarskich i przyczyniła się w znacznej mierze do ocalenia Żydów duńskich. Dzięki Kongresowi uratowało się 190.000 Żydów węgierskich. Kongres Światowy pomógł również przy opracowaniu schematu, na podstawie którego pewna ilość obozów koncentracyjnych została przekazana władzom wojskowym sojuszników, zanim więźniowie tych obozów zostali wymordowani. Należy przypomnieć, że spośród osobistości Świa-

toowego Kongresu Żydowskiego położyli specjalne zasługi dla akcji ratunkowej Żydów europejskich: dr Ehrenpreis i Hillel Storch (Szwecja) dr Silberschein, dr Ringer i prof. Gugenheim (Szwajcaria), Fischer (Rumunia), Welsman (Portugalia), Jarblum (Francja), Silverman, Easterman (Anglia), Helman (Argentyna), drowie Stephan Wise, Tartakower i Goldman (Nowy Jork).

Światowy Kongres Żydowski przyczynił się też w niebывałej mierze do tego, że UNRRA uznała zasadę, że Żydzi w krajach byłych nieprzyjaciół mają być, jeśli chodzi o akcję pomocy, zrównani z Żydami w krajach sojusznicznych. W końcu Kongres czynił starania i dopiął tego, że wyznaczono specjalnych doradców dla spraw żydowskich przy nacelnym dowództwie brytyjskiej i amerykańskiej armii w Niemczech.

Światowy Kongres Żydowski był pierwszą organizacją, która po zakończeniu wojny zapoczątkowała bezpośrednio akcję pomocy i wydatkowała na ten cel 6 milionów dolarów. Osobny rozdział stanowi praca na rzecz dzieci żydowskich, wyrażająca się nie tylko w materialnej opiece nad osieroconymi dziećmi żydowskimi w Europie.

Częściową zasługą Kongresu Światowego jest również fakt, że ślepacze hitlerowskie zostały oddani pod sąd, a morderstwo popełnione na Żydach uznane za specyficzną zbrodnię. Kongres interweniował także, by Żydzi w krajach nieprzyjacielskich nie zostali uznani za wrogów.

Kongresowi Światowemu udało się uzyskać głos doradczy w ramach ekonomicznej i społecznej działalności Narodów Zjednoczonych. Dzięki temu naród żydowski w diasporze uzyskał pewien, acz bardzo skromny akt uznania prawnego.

Dr Kubowicki nakreślił następnie za-

sady, na których opiera się działalność Światowego Kongresu Żydowskiego. Uważa on istnienie państwa Izrael za elementarny warunek skutecznej politycznej działalności żydostwa w galucie. Lecz codzienna walka o prawa żydowskie i międzynarodową ich gwarancję nie może ustać ani na chwilę. Kongres Światowy zwalcza wszelki objaw separatyzmu w żydostwie i pragnie zśrodkować i skoordynować wszystkie siły żydowskie. Nie ingeruje on w sprawy wewnętrzne swoich oddziałów.

Pod koniec swego referatu dr Kubowicki omówił zadania Kongresu Światowego, jako przedstawicielstwa narodu żydowskiego w galucie. Postulat, by naród żydowski w diasporze mógł występować ze swymi skargami i pretensjami na forum międzynarodowym — może być spełniony tylko w wypadku, gdy Światowy Kongres Żydowski otrzyma odpowiedni mandat od Żydów w diasporze. Kongres Światowy żąda, by zagadnienia specyficznie żydowskie były rozpatrywane pod specyficznym kątem widzenia.

Nie znaczy to jednak, by fakt ten mógł ograniczyć równouprawnienie Żydów w ich krajach zamieszkania. Jest rzeczą niezmiernie wagi — podkreśla dr Kubowicki, by Kongres był przygotowany na wszelkie ewentalności i miał do swej dyspozycji aparat, który potrafiłby zapobiec nowej katastrofie narodu żydowskiego.

ORT zakłada 12 nowych szkół w Rumunii

BUKARESZT, (ITA). — Jak oświadczył tu przewodniczący Egzekutywy Światowej ORT-u, dr. Aron Syngalowski — ORT zakłada obecnie 12 nowych szkół zawodowych w Bukareszcie, Timisoara, Arad, Bacau i Jassach. Do szkół tych będzie uczęszczało 3500 uczniów.

W programie naukowym będą uwzględnione działy: metalowy, tekstylny, szklarski i wiertniczy.

Dr. Syngalowski odbył dłuższą konferencję z ministrem oświaty G. Vasilichi i ministrem pracy L. Radaceam w kwestiach dotyczących się ORT-u w Rumunii. Przemawiał on również na krajowej konferencji nauczycieli ORT-u.

MOBILIZACJA DO PRACY

Tel-Awiv, 3 lipca (Kol Israel) — Minister robót publicznych ogłosił dekret o mobilizacji dalszych roczników do pracy. Mobilizacja obejmuje roczniki 1907—1911.

Spotkanie delegacji polskiej w Montreux z ministrem J. Przybosiem

MONTREUX (Obsl. wł.) — W dniu 27 czerwca odbyło się w Montreux w sali recepcyjnej Hotelu Palace spotkanie delegacji polskiej z posłem Rzeczypospolitej Polskiej w Bernie ministrem Julianem Przybosiem. W imieniu delegacji dr. A. Berman poinformował posła J. Przybosia

o charakterze sesji plenarnej Kongresu, jej zadaniach i stanowisku delegacji polskiej wobec zasadniczych zagadnień, które stoją na porządku dziennym.

Minister Przyboś wykazał duże zainteresowanie pracami sesji i stanowiskiem delegacji polskiej.

P. Sztern

Listy z Montreux

(II.)

OTWARTIE KONGRESU

W ciągu 25-go i 26-go zjeżdżali się do Montreux delegacje wszystkich krajów świata. Aparat techniczno-administracyjny działał nadal niezwykle sprawnie. Biura Kongresu znajdują się w olbrzymim hotelu Palace, którego sale recepcyjne zamieniły się w kuluary. Ciągłe konferencje delegacji krajowych i frakcji, oraz nieoficjalne rozmowy między delegacjami i poszczególnymi delegatami odbywają się tutaj. Tu decydują się faktycznie wszystkie sprawy związane z porządkiem dniem i pracami Kongresu.

Przybyły już prawie wszystkie delegacje. Przybyła cała egzekutywa i Rada Administracyjna Kongresu. Wśród przybyłych znajdują się dr. Stephen Wise, dr. Naum Goldman, dr. Szwarbart, Barrou, dr. Kubowicki, dr. M. Sneh, A. Białopolski, Zerubawel, M. Niemirowski i szereg innych. Powszechną sensację budzi paszport służbowy M. Niemirowskiego, znanego przywódcy Histadrut Haowdim, wytworzone przez ministerstwo spraw zagranicznych Izraela. Oprawny w niebieskie płoćno, na pięknym papierze, ze wszystkimi pieczętkami i napisami w języku hebrajskim, zaopatrzony jest numerem 7. Jest to więc niejako jedna z pierwszych „jaskółek“ paszportowych. Ciekawe, że na paszporcie znajduje się wiza szwajcarska, chociaż Szwajcaria jeszcze państwa Izrael nie uznała.

27-go ruch stał się większy. Ulica przed palacem sportowym pełna ożywienia. Przed gmachem specjalny samochód pocztowy, załatwiający korespondencje delegatów.

W godzinach przedpołudniowych odbyła się konferencja prasowa z udziałem przeszło 100 dziennikarzy. Konferencje zgłosił Easterman, sekretarz polityczny brytyjskiej sekcji Kongresu Światowego.

Dr. Rugwer, kierownik biura Kongresu wyjaśnił sprawę pomocy biura kongresowego dla prasy. Wydawane będą biuletyny w kilku językach.

Dr. Stephen Wise, prezydent Kongresu Światowego omówił rolę Kongresu, jako organizacji, skupiającej osiedla żydowskie z 60 krajów. Dr. Naum Goldman podkreślił wielostronny charakter organizacji, wyraził przypuszczenie, że Kongres nie będzie się zajmował w pierwszym rzędzie zagadnieniami politycznymi, mogącymi wywołać zasadnicze różnice zdań.

Na trybunę wchodzi egzekutywa Kongresu Światowego i komitet administracyjny. Wśród nich ze Stanów Zjednoczonych Stephen Wise, Baruch Zuckerman, dr. Szwarbart, Louis Segal dr. Kubowicki, z Francji, M. Jarblum, I. Efrogkin, Rajski z Izraela, dr. Sneh, M. Białopolski, dr. H. Nurock, Reisse, dr. A. Fontzkawer.

Prezydent Kongresu dr. Stephan Wise otwiera sesję Kongresu. Wita przedstawicieli korpusu dyplomatycznego. Wybuchają owacje przy wymienieniu nazwiska min. Przybosa, posła Rzeczypospolitej. Burzliwe owacje towarzyszą powitaniu przedstawiciela Nikaragui, która jedna z pierwszych uznała państwo Izrael. Z chwili, gdy prezydent Wise wymienia nazwisko za siadającego w loży dyplomatycznej ministra komunikacji państwa Izrael Dawida Remeza, sala wśród niezwykłej owacji wstaje i odśpiewuje „Hatikwę“. Była to wzruszająca demonstracja na rzecz państwa Izrael. Następnie prezydent Wise czyta depesze powitalne od premiera Izraela, Ben Guriona i min. spraw zagranicznych Szeroka, rabinów Izraela, Herzoga i Uziel, ONZ i UNESCO.

W imieniu miasta Montreux wita przybyłych burmistrz, następnie przemówienia powitalne wygłaszają w imieniu federacji gmin żydowskich w Szwajcarii dr. Georges Brunschwy i imieniem gminy żydowskiej Vevey — Montreux dr. J. J. Bloch.

Dr. Stephen Wise na wstępie swego przemówienia podkreśla, że na sesji obecnej spotykają się przedstawiciele gmin i organizacji żydowskich z 60 krajów.

Oznacza to, że Kongres będzie reprezentował znakomitą większość Żydów na świecie. Następnie prezydent Wise omawiając wypadki 12 lat od poprzedniej sesji stwierdza: „Nie zebraliśmy się dla żałobnych uroczystości ani dla odprawienia jubileuszu. Nasz naród nie istnieje dzięki żałobom i jubileuszom, chociaż mamy specjalne temu poświęcone dni. Istniejemy ponieważ stworzyliśmy warunki dla duchowej i materialnej egzystencji narodu.

Następnie mówca omawia powstanie państwa Izrael i znaczenie tego faktu dla życia narodu żydowskiego na całym świecie: „Izrael powstał — mówi dr. Wise — i będzie istniał. Politycznie Izrael został uznany przez dwa potężne państwa: Stany Zjednoczone i Związek Radziecki (burzliwe, niemilknące oklaski). Moralnie Izrael został uznany przez wszystkich ludzi dobrej woli“. Mówca omawia stosunek do państwa żydowskiego. Gdy wymienia szczególną rolę Związku Radzieckiego wybuchu powtórnie owacja. Mówca omawia następnie zagadnienia stojące przed Kongresem i wyraża nadzieję, że pomimo różnic zapatrywań politycznych delegacji wykażą dobrą wolę współpracy.

Z niezwykłą uwagą Kongres wysłuchał kazania rabina plk. Kahane, delegata z Polski, który mówił o stratach żydostwa polskiego. Plk. Kahane podkreślił szczególną wagę bohaterstwa powstańców getta warszawskiego, którzy z bronią w rękach strzegali honoru naszego narodu.

Delegacja Zjednoczonej Partii Robotniczej na sesji Kongresu

MONTREUX (Obsl. wł.). — W obradach Kongresu bierze udział specjalna delegacja Zjednoczonej Partii Robotniczej pod kierownictwem tow. tow.: Zerubawla, Sneh, Białopolskiego, Ma'usa, Hurwitza, Bermana i Sterna. Tow. tow. Zerubawel, Berman i Rosensaft zostali wybrani do Prezydium Kongresu. Przedstawiciele Zjednoczonej Partii Robotniczej wchodzi na skład delegacji 15-tu krajów m. in. Polski, Bułgarii, Rumunii oraz wszystkich delegacji obozów uchodźców.

Wystąpienie dra A. Bermana

Występując na wieczornym posiedzeniu Kongresu 28 czerwca dr Adolf Berman (Polska) oświadcza, iż Żydzi zaczynają stopniowo zapominać o strasznej tragedii ostatnich lat i lekcji, jakiej udzieliła nam historia tego okresu. Powinniśmy wychować naszą młodzież w duchu walki o lepsze społeczeństwo i o własne nasze istnienie.

Dr Berman wymienił trzy zadania, które, jego zdaniem, stoją przed Kongresem Światowym. Po pierwsze — walka przeciwko antysemityzmowi, po drugie — pomoc dla państwa Izrael, którego zaplecze winno być całe żydostwo światowe; po trzecie — walka o lepsze społeczeństwo ludzkie, prowadzona wspólnie ze wszystkimi postępowymi siłami na świecie. W związku z trzecim punktem, dr Berman atakuje politykę neutralności wobec zmagania rozgrywającego się na świecie między siłami postępu a reakcji. Zdaniem dra Bermana nie ma obecnie miejsca na neutralność, którą dr Goldman proklamował w swym mowie programowej. Poruszając sprawę Izraela, dr Berman opowiada o wiekich ofiarach żydostwa polskiego na rzecz młodego państwa żydowskiego. Mówca naprowadza fakt, iż wśród Żydów polskich znaleźli się dawcy krwi dla Hagany.

Dr Berman podniósł następnie ogromną rolę, jaką odegrał Związek Radziecki w dziele utworzenia państwa Izrael. Podkreślił on również, iż Żydzi winni są wdzięczność przed-

ku strzegli honoru naszego narodu. Kongres uczcił ich pamięć przez powstanie. Plk. Kahane uczcił pamięć żołnierzy Brygady Palestyńskiej, poległych żołnierzy i oficerów I Armii Polskiej, którzy bronili honoru żydowskiego na polach walki od Lenino do Berlina i żołnierzy Hagany, którzy polegli w walce z interwentem. Kazanie plk. Kahane uczyniło wielkie wrażenie na wszystkich uczestnikach Kongresu.

Wieczorem, w salach recepcyjnych „Palace Hotel“ federacja gmin żydowskich w Szwajcarii wydała przyjęcie dla delegatów i gości.

Atmosfera ogólna w pierwszym dniu obrad nie była jeszcze „kongresowa“. Umysły jeszcze spokojne, przemówienia „diplomatyczne“ z zachowaniem wszelkich form grzecznościowych. Mimo to zarysowały się już główne tendencje polityczne, reprezentowane na Kongresie i główne zagadnienia, koncentrujące uwagę Kongresu.

Charakterystyczna polemika toczyła się w sprawie instytucji żydowskich, nie reprezentowanych na Kongresie. Po wystąpieniu przedstawiciela „Board of Deputies“, związku gmin żydowskich w Anglii, który próbował wytłumaczyć przyczyny, dla których organizacja ta nie przystąpiła do Kongresu Żydowskiego i jej prawo występowania w imieniu Żydów na forum

stawicielowi ZSRR przy Organizacji Narodów Zjednoczonych, Andrzejowi Gromyko.

Oświadczenie dra M. Sneh

Dr Mosze Sneh (Izrael) stwierdza w swym przemówieniu, że jego zdaniem, nie zachodzi żadna sprzeczność między interesami państwa Izrael, a interesami Żydów w diasporze. Istnieją niebezpieczeństwa, zagrażające suwerenności Izraela, i niebezpieczeństwa, zagrażające Żydom w pozostałych krajach świata. Cały naród żydowski powinien zdecydowanie przeciwstawić się tym wspólnym niebezpieczeństwom. W istocie rzeczy świat nie jest podzielony na Wschód i Zachód, lecz składa się z setek milionów pokojowo usposobionych ludzi, oraz z kliki, eksploatującej i cieniującej bliźnich. Jest rzeczą jasną, po czyjej stronie stoją Żydzi.

Dr Sneh oświadcza w dalszym ciągu, że imperializm brytyjski i kapitalistyczno-militarna klika w Waszyngtonie pracują przeciwko interesom żydowskim, podczas gdy Związek Radziecki trwa konsekwentnie na stanowisku istnienia niezawisłego państwa żydowskiego. W Polsce po raz pierwszy w jej historii, panuje reżim, dający pełne równoprawnienie obywatelom narodowości żydowskiej. Po raz pierwszy Żydzi rumuńscy korzystają z pełni praw i wolności. Demokracje ludowe zyciwiście odnoszą się do Żydów. Nie jest przypadkiem, iż rząd Attlee-Bevina przeciwstawia się istnieniu państwa żydowskiego, tolerując jednocześnie faszystowski ruch Mosley'a w swym kraju. Nowa amerykańska ustawa imigracyjna jest nawet zdaniem nie-marksistów — przesiąknięta ideologią nazistowską. Te fakty musimy stale mieć na uwadze. Nie znaczy to, iż powinniśmy zająć wrogo stanowisko wobec narodów Anglii i Ameryki, lub wobec Zachodu w ogóle. Również na Zachodzie istnieją siły, które pracują na rzecz prawdziwej demokracji. Żydzi powinni współpracować z prawdziwymi demokracjami na całym świecie.

międzynarodowym — szereg mówców z egzekutywy Kongresu ostro wystąpiło przeciw podwójnej reprezentacji żydostwa w instytucjach międzynarodowych.

Zasadnicze tendencje polityczne w sprawie orientacji politycznej żydostwa i zagadnienia „neutralności“ zarysowały się w przemówieniach delegatów M. Mirskiego, dr. Bermana, Rajskiego z Francji, dr. Sneh z jednej strony i przemówieniach dr. Joachim Prinza ze Stanów Zjednoczonych i dr. Lewenberga z Anglii — z drugiej strony. Przemówienie M. Mirskiego, pierwsze w debacie, było wysłuchane z wielką uwagą. Mówca podkreślił konieczność połączenia wysiłków całego narodu żydowskiego wokół sprawy poparcia państwa Izrael i odbudowy życia żydowskiego we wszystkich krajach, zwłaszcza tych, które przeżyły katastrofę. Jednocześnie walka narodu żydowskiego nie jest izolowaną od walki narodów miłujących pokój i czynników demokratycznych na całym świecie.

Stanowisko delegacji amerykańskiej reprezentował dr. Joachim Prinz, który wystąpił za tezę nie angażowania się Kongresu Żydowskiego w ideologiczną walkę, dzielącą świat. Żydostwo amerykańskie zwalcza własny rząd, gdy on swą polityką staje w sprzeczności z interesem narodu żydowskiego. Tak było w wypadku stanowiska Ameryki wobec państwa Izrael.

Rabi Hirsztblum z Ameryki wskazywał na specyficzność problematyki żydowskiej, która nie pokrywa się z problematyką społeczno-polityczną różnych krajów, aszkolwiek w dużej mierze od niej zależy.

To stanowisko dr. Rabi Hirsztfelda posłużyło za punkt wyjścia dla przemówienia dr. Sneh z delegacji Izraela, które stało się najważniejszym wystąpieniem w debacie. Z niezwykłą uwagą przysłuchiwał się Kongres wywodom dr. Sneh:

„Zniknęły stare linie podziału. Kiedyś idea koncentracji Żydów w Palestynie dzieliła społeczeństwo żydowskie na całym świecie — dziś ona je łączy. Kiedyś koncepcja jednego narodu żydowskiego o wspólnych interesach dzieliła mas. Dziś ona nas łączy. Ale musimy dobrze znać naszych wrogów i naszych przyjaciół. Wrogów możemy wymienić: jest to Anglia i nie znajdzie się chyba żaden, który tego nie przyzna. Są to te czynniki w Ameryce, które rozwinęły hecę wojenną i antykomunistyczną histerię. Tak samo znamy naszych przyjaciół. Są to zarówno państwa demokracji ludowej ze Związkiem Radzieckim na czele i prawdziwie demokratyczne elementy Anglii, Stanów Zjednoczonych i innych krajów. Należy rozszyfrować ogólne słowa o poparciu demokracji i postępu i nazwać „dziecko po imieniu...“.

Z najważniejszych przemówień debaty należy wymienić wystąpienie dra Markusa — dyr. departamentu politycznego Kongresu w Ameryce, który analizował pracę Kongresu i jego zadania w obecnej skomplikowanej sytuacji politycznej i przemówienie dra Lewenberga z Londynu, które było polemiką z drem Sneh. Przemówienie to wywołało kilkuminutowy skandal, w chwili, gdy mówca postawił „retoryczne“ pytanie, czy nie zdaje sobie dr. Sneh sprawy, że mówi jak „agent Moskwy“. Natychmiastowa reakcja niektórych delegatów na sali jak i przedstawiciela Izraela Zerubawla w prezydium zmusiła mówcę do cofnięcia tych słów. Incydent ten zażegnany przez dr. Goldmana, stworzył „gorącą“ atmosferę na sali. Tym niemniej wywarł ciężkie wrażenie.

Debata trwa. Technika podziału czasu polega na tym, że każda delegacja wyznacza mówców i określa czas przemówienia w ramach czasu wyznaczonego jej przez prezydium zjazdu.

Pierwszy na wieczornym posiedzeniu (28. VI.) przewodniczył Zerubawel, na porannym posiedzeniu 29. VI. — Rabi Hirsztblum z Ameryki, na poobiednim — lady Reading.

Kronika krajowa

WROCŁAW

Z okazji Miesiąca Kultury i Szkoły Żydowskiej odbyła się w Teatrze Popularnym uroczysta akadem'ia, w której udział brali uczniowie szkoły żydowskiej im. Szaloma Alejchema.

Liczenie zebranej publiczności, szczególnie po dobieży się tańce, śpiewy i inscenizacje, w wykonaniu uczniów i uczennic szkoły żydowskiej.

Z okazji zakończenia roku szkolnego zorganizowano wystawę, odzwierciedlającą całokształt pracy szkoły żydowskiej w ciągu trzech lat jej istnienia.

Wystawa cieszy się powodzeniem i dużą frekwencją publiczności.

W szkole hebrajskiej im. Bohaterów Getta, odbyła się uroczystość zamknięcia roku szkolnego.

W prezydium zasięli przedstawiciele partii politycznych, nauczycieli i rodziców, oraz delegat z Palestyny dr Juris.

Uroczystość zagrał kierownik szkoły, tow. Srebrnik, pozdrawiając obecnych gości. Po uczczeniu pamięci żołnierzy żydowskich poległych w Palestynie — wysłuchano sprawozdania o działalności szkoły i osiągnięciach w dziedzinie naukowo-wychowawczej. Następnie nauczyciel Braun imieniem grona pedagogicznego pożegnał absolwentów szkoły. Z ramienia partii politycznych i Patronatu szkoły przemówił tow. tow. Szejnberg i Boruszek.

W części artystycznej wystąpili uczniowie szkoły, wykonując scenki dramatyczne, tańce kolektywne, śpiewy i pokazy gimnastyczne.

Liczenie zebrana publiczność oglądała wystawę prac uczniów szkoły hebrajskiej.

29 czerwca odbyła się wspólna wycieczka od działów partyjnych Poalej - Syjon i Haszomer Hacair.

Zwiedzono cmentarz żydowski, na którym spoczywają zwłoki słynnego historyka prof. Graetza, oraz wybitnego socjalisty Fryderyka Lassale'a.

Prelekcję o twórczości Graetza wygłosił prof. Rauchwarger, który podkreślił, iż cmentarz z jego licznymi grobami i pomnikami, sięgającymi zamierzchłych czasów XII wieku — jest jedyną pamiątką owych czasów, kiedy na ziemiach dolnośląskich kwitnęły osiedla żydowskie. Nad grobem wielkiego socjalisty Lassale'a przemówiła tow. Slucka-Kestin.

27 czerwca na dziedzińcu przy ul. Pomorskiej odbył się festyn młodzieżowy, zorganizowany przez Komisję Keren Kajemet Leisrael we Wrocławiu.

Do licznie zebranej młodzieży przemówili: przewodniczący Komisji KKL Nusbaur i tow. Jakir.

W bogatej części artystycznej wystąpiły organizacje Dror-Borochojwent, Haszomer Hacair i Haszomer Hadati.

Liczne atrakcje i niespodzianki wzbudziły zainteresowanie młodzieży i licznie przybyłych na festyn gości.

25 czerwca odbyło się plenium Komitetu Partyjnego Haszomer Hacair we Wrocławiu.

Po omówieniu szeregu spraw bieżących, sekretarz snfu tow. Boruszek pożegnał starego szomra i aktywistę tow. Gada Idla w związku z jego aliją do Erec. Następnie przemawiali tow. tow. Rudolf E. Fridman M. Chmielnicki F. Potruch i Luft. — po czym zabrał głos tow. Gad ślubując, iż na nowym etapie życia swego będzie nadal kroczył drogą odbudowy i obrony naszej ojczyzny.

Posedzenie zamknięto odśpiewaniem Techzakny.

KŁODZKO

W związku z zakończeniem roku szkolnego odbył się dn'a 27.6 w sali Kultury i Sztuki wieczór pożegnalny uczniów żyd. szkoły im. Korczaka.

Uczniowie wystąpili z bogatym programem artystycznym. Specjalnym powodzeniem cieszył się chór, który odśpiewał kilka pieśni w języku polskim i hebrajskim, jako też tańce w wykonaniu uczniów klas niższych.

o Na zakończenie przewodniczący Komitetu ob. Weltzman pożegnał w serdecznych słowach młodzież oraz grono nauczycielskie.

DZIERŻONIÓW

Prof. dr Tadeusz Zaderecki wygłosił w sali Domu Kultury PKŻ odczyt na temat: „Dlaczego Arabowie walczą w Palestynie?” Ciekawy referat wywołał duże zainteresowanie wśród licznie zebranej publiczności.

Po dłuższych przygotowaniach młodzież gniazda Haszomer Hacair wyjechała na kolonie letnie w Świerkach.

Oficerowie Luftwaffe wstępują do Legionu Arabskiego

WIEN (Telepress) — Z Austrii wyjechało ostatnio 30 byłych oficerów-pilotów Luftwaffe do Bolzano, we Włoszech. Wraz z pilotami wyjechała także pewna liczba ekspertów dla spraw lotnictwa.

Wszyscy zostali zaciągnięci do Legionu Arabskiego przez oficerów brytyjskich, w przebraniu cywilnym. Brytyjczyki prowadzili swą akcję werbunkową w jednej z kawiarni wie-

deńskich w brytyjskim sektorze Wiednia. Główny ośrodek zaclagu znajduje się w obecnej chwili w kawiarni w drugiej dzielnicy Wiednia. Inny ośrodek działa w 17 dzielnicy.

Po podpisaniu wstępnej umowy, byli lotnicy hitlerowscy wyjeżdżają do strefy brytyjskiej w Austrii, skąd odchodzą regularne transporty do Bolzano.

Lista przestępców wojennych

w więzieniu we Wiedniu

KOMUNIKAT

Żydowskiego Instytutu Historycznego przy CKŻWP

(Ciąg dalszy)

Osoby, które mogą udzielić informacji odnośnie działalności wymienionych poniżej przestępców wojennych, proszone są o zgłoszenie się lub przesłanie swych adresów do Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, ul. Tomackie 5. Wzdział dla spraw przestępców wojennych.

48	Bidmon Alois	20.10.05	Meister	Stryj
49	Christament Josef	6. 2.96	Meister	"
50	Garber Alexander	11. 1.97	Hauptwachtm.	"
51	Klein Alois	5. 1.00	Rev. Insp.	"
52	Kranzler Johann	5. 1.95	Leutnant	"
53	Pflamntzer Johann	11. 2.02	Oberleutnant	"
54	Prenner Max	22. 5.05	Hauptwachtm.	"
55	Rohrhofer Rudolf	25. 1.09	Hauptwachtm.	"
56	Schaffner Johann	14. 7.98	Rev. Insp.	"
57	Scheiffinger Johann		Oberwachtm.	"
58	Schoepf Franz	7. 8.97	Meister	"
59	Venhoda Franz	5. 6.01	Meister	"
60	Anker Franz	10. 7.03	Krim. Ob.-Assist. Gestapo	Radom
61	Kraupatz Armin	25. 3.11	Krim. Ob.-Assist. Gestapo	"
62	Punz Franz	2. 9.07	Krim. Kommissar Gestapo	"
63	Teser Franz	24.11.97	Krim. Kommissar Gestapo	"
64	Koenig Otto	2. 3.07	Hptscharführer Gestapo	"
65	Schoeggl Richard	15. 1.99	SS-Untersturmführ. Gestapo	"
66	Dr. Thies Hans	13.12.17	Untersturmführer	"
67	Fritsch Willy	31. 1.03	SS-Oberscharführer	"
68	Buchmayer Konrad	23. 9.10	SS-USchaf. b. SS u. Polizeiführ.	"
69	Janka Franz	7. 9.95	Dyrektor Fabryki Broni	"
70	Mueller Robert	3.10.07	Kier. kuźni Fabryki Broni	"
71	Perkonig Otto	24. 8.15	Komis. „Celownik“ Fabr. Broni	"
72	Bretterkieber Konrad		Szef personalny Fabr. Broni	"
73	Hofer Karl		SS-Rottenführer KZ. „Szkolna“	"
Poza tym, jak wiadomo znajdują się w Radomiu w więzieniu: SS- und Polizeiführer, SS-Oberführer Boetscher Kurt i jego zastępca SS-Sturmabführer Blum Wilhelm.				
74	Haase Willi	17. 1.06	SS-Obersturmbahnführ. Gestapo Kraków	"
75	Satzer Franz	27. 9.09	SS-Sturmabführer Gestapo	"
76	Gschwandner Alois	22. 5.07	Sturmscharführer	"
77	Wegner Karl	8. 9.08	Gestapobeamter	"
78	Wind Josef		Stadtbaumeister	"
79	Schneider Hans Ing.	25. 6.96	Oberleutnant d. Schupo	"
80	Bauernfeld Karl	15. 3.02	Polizeidirektor	Lwów
81	Ulrich Albert Dr.		SS-Obersturmführer	"
82	Schmuckeschlag Franz	13. 3.11	Pol. Sekr.	"
83	Letz Johann	11.10.08	Oberleutn. d. Schupo bis 44 dann	"
84	Heitzinger Franz	1. 2.89	Tarnow	"
85	Aussinger Emil	16. 9.96	Leiter d. Arbeitsamt	Tarnów

dalszy ciąg nast. Numerze

Akademcy Sy'oniści Socjaliści zrzeczeni przy ZPR Haszomer H.cair i ZZPR Poalej Syjon

ZAPRASZAJA

**Koleżanki i Kolegów
na
Kolonie letnią**

która odbędzie się w Świerkach Dolnych na
Dolnym Śląsku od 10 lipca do 10 sierpnia.

Informacje i zgłoszenia

w Zarządach Kół miejscowych oddziałów

POALEJ SYJON C. S. HITACHDUT Komitet Łódzki

W czwartek, dn. 8-go lipca b. r. o godz. 20-ej w Łodzi w lokalu przy ul. Śródmiejskiej 3 odbędzie się referat

tow. NATANA GROSSA

p. t.: „PIESN O IZRAELU”

(nowe przekłady z jęz. żydowskiego i hebrajskiego)

z współudziałem **Imy Krafterman** (recyt. żyd.)
Jerzego Grossa (harmonijka ustna)
Henrykowskiej-Szererowej (fort.)

**KOMUNIKAT
ODDZIAŁY PARTYJNE, REFERATY PRA-
SOWE, PRZEDSTAWICIELE ABONENCI**

Wszelką korespondencję związaną z czynnością Administracji „Mosty” prosimy kierować na adres:

Administracja „Mosty”. Łódź. Kilińskiego 49

KOMUNIKAT

W związku ze zbliżeniem się procesu gen. Stroopa likwidatora getta warszawskiego, uprasza się wszystkie osoby posiadające jakiegokolwiek materiały lub wiadomości o powstaniu w getcie i przebiegu ostatecznej akcji zniszczenia dzielnicy żydowskiej w Warszawie — o zgłoszenie pisemnie lub osobiście do Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, Tomackie 5 (w godz. 8—15).

Jest obowiązkiem narodowym każdego Żyda, który był świadkiem tragicznych i wznieściej dni bohaterskiej obrony getta oraz niemieckiego bestialstwa, przyczynić się swoim zeznaniem do ujawnienia całej prawdy historycznej — przebiegu wydarzeń.

Również Polacy posiadający jakiegokolwiek bezpośrednio wiadomości o tych wydarzeniach proszeni są o zgłoszenie swoich zeznań. —

**ZARZĄD
Żydowskiego Instytutu Historycznego**

**SLUCHAJCIE ŻYDOWSKICH AUDYCJI
RADIOWYCH Z POLSKI**

Wydział Propagandy CKŻWP przypomina, że audycje radiowe w języku żydowskim są nadawane 4 razy tygodniowo: w niedzielę, wtorki, czwartki i soboty o godz. 22.10 czasu środkowo-europejskiego ze stacji Warszawa 3 na fal 48,25.

Tow. tow. Sylwii i Cwijiowi Lajbler serdeczne życzenia z okazji narodzin ich syna zasyłają

Cwi i Anda

Serdeczne pozdrowienia z okazji narodzin córki **BLONDEROM** zasyła

**BORUSZEK
Gurewicz, Potruchowle
Fridenson**

Tow. **LEIBLEROWI** w Legnicy serdeczne gratulacje z okazji narodzin syna zasyła

BORUSZEK

LEIBLEROWI — z okazji narodzin syna serdeczne pozdrowienia zasyła

SEBKA LUSTIG

Z okazji narodzin córki serdeczne pozdrowienia rodz. **BLONDER** zasyła

Komitet Partyjny we Wrocławiu

Z okazji aliji Tow. **GADA IDEL**, szomrowe pozdrowienia **Chazak Weamac** zasyłają

Komitet Partyjny we Wrocławiu

Drogim Nauczycielom Sylwii i Cwijiowi **LEIBLEROM** najserdeczniejsze życzenia z okazji narodzin syna zasyła

**KOŁO RODZIELSKIE
przy szkole hebrajskiej
im. N. BIALIKA w Legnicy**

GRANDOWIE z Ameryki poszukują dzieci dentysty **GOLDBERGERA**, zamieszkałego do wojny w Andrychowle, Wiadomość: Salomończyk, Łódź, Daszyńskiego 40 m. 2.

Poszukiwana maszynistka, nie znajomością języka hebrajskiego, żydowskiego. Dzwonić tel. 193-24.

LEKARZ DENTYSTA. Nowoczesne laboratorium zębów sztucznych, Łódź, ul. Zachodnia 66/44.

Lekarz dentysta

ROZENCWAJG JAKUB
Choroby jamy ustnej i zębów. Zęby sztuczne. Korony porcelanowe. Łódź, Zachodnia 41 m. 3. Tel. 140-75.

DR. REICHER — specjalista: weneryczne, skórne, płciowe (zaburzenia). Łódź, ul. Południowa 26. godz. 2 — 7 po poł.

Lekarz dentysta

SZUCHMAN RACHELA
Choroby jamy ustnej i zębów, zęby sztuczne. Korony porcelanowe. Łódź, ul. Zachodnia 41/3. tel. 140-75.

Lekarz-stomatolog **Kinrus Jan** przeprowadził się i przyjmuje **Wschodnia 51 m. 4** godziny przyjęć 16—19 tel. 200-71